

IZVJEŠTAJ O RADU
u 2018. godini

Berane, januar 2019.godine

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane u sistemu zdravstvene zaštite Crne Gore ima ulogu referentnog centra primarne zdravstvene zaštite koji pruža, odnosno omogućava, podršku izabranom timu ili izabranom doktoru za ukupno 33.970 stanovnika od čega 28.515 stanovnika opštine Berane i 5.455 stanovnika opštine Petnjica, dok specifične vrste usluga pruža i velikom broju stanovnika susjednih opština.

ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane obezbjeđuje podršku za 14 izabranih doktora za odrasle, od čega 12 u opštini Berane i dva u opštini Petnjica, kod kojih je 31. decembra 2018. godine ukupno registrovano 23.518 osiguranika Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, od čega 20.746 u Beranama, a 2.690 osiguranika u Petnjici.

Kod pet izabranih doktora za djecu registrovano je ukupno 7.715 od čega 6.826 djece u Beranama, dok je u Petnjici registrovano 889 djece.

Kod dva izabrana doktora za žene registrovano je ukupno 8.000 žena starosti od 13 do 65 godina.

Pregled broja osiguranika po opštinama i godinama dat je u narednoj tabeli:

Organizaciona jedinica		2017. god.	2018. god.	2017/18
Izabrani doktor za odrasle	Opština Berane	20.764	20.746	-0,08 %
	Opština Petnjica	2.874	2.690	-6,40 %
	Ukupno:	23.638	23.518	-0,51 %
Izabrani doktor za djecu	Opština Berane	6.925	6.826	-1,43 %
	Opština Petnjica	939	889	-5,32 %
	Ukupno:	7.864	7.715	-1,89 %
Izabrani doktor za žene	Opština Berane	-	-	-
	Opština Petnjica	-	-	-
	Ukupno:	7.873	8.000	+1,61 %

Dom zdravlja Berane kroz rad pet centara i tri jedinice za podršku omogućava, odnosno pruža podršku izabranim timovima i izabranim doktorima iz oblasti: dijagnostike, plućnih bolesti i tuberkuloze, zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja, zdravstvene zaštite djece i mladih sa poremećajima u tjelesnom razvoju i psihičkom zdravlju, fizikalne terapije i rehabilitacije, patronaže, preventivne medicine, higijene, epidemiologije, imunizacije protiv zaraznih bolesti i sanitetskog prevoza (Organizaciona šema Doma zdravlja nalazi se u prilogu).

Zdravstvena djelatnost koju obavlja Dom zdravlja obuhvata:

1. aktivnosti na unapređenju zdravlja građana;
2. zdravstvenu edukaciju i obrazovanje o najčešćim zdravstvenim problemima na određenoj teritoriji i metodama njihove identifikacije, prevencije i kontrole;
3. promovisanje zdravih stilova života, uključujući i zdravu ishranu i fizičku aktivnost građana;
4. prevenciju, otkrivanje i kontrolu zaraznih i nezaraznih bolesti;

5. imunizaciju protiv zaraznih bolesti, u skladu sa programom imunizacije;
6. laboratorijsku, radiološku i mikrobiološku dijagnostiku;
7. prevenciju, otkrivanje i kontrolu endemskih bolesti;
8. preventivne preglede i skrining programe;
9. prevenciju povreda;
10. higijensko-epidemiološku zaštitu;
11. opštu internu medicinu;
12. oftalmologiju;
13. zdravstvenu zaštitu odraslih;
14. zdravstvenu zaštitu djece i mladih;
15. zdravstvenu zaštitu u vezi sa reproduktivnim i seksualnim zdravljem;
16. zdravstvenu zaštitu zaposlenih (medicina rada);
17. zdravstvenu zaštitu sportista;
18. zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja;
19. liječenje plućnih bolesti i tuberkuloze (TB);
20. patronažnu djelatnost;
21. fizikalnu terapiju i rehabilitaciju, uključujući fizikalnu terapiju i rehabilitaciju u kući;
22. sanitetski prevoz;
23. zdravstvenu njegu, uključujući palijativnu njegu;
24. kućno liječenje;
25. obezbjeđivanje odgovarajućih lijekova;
26. saradnju sa drugim organima, organizacijama, opštinama i drugim subjektima u cilju održavanja zaštite, unapređenja i poboljšanja uslova životne i radne sredine i higijenskih uslova za život i rad pojedinaca.

U cilju dostupnosti usluga primarne zdravstvene zaštite i stanovništvu ruralnih područja opština Berane i Petnjica, Dom zdravlja organizuje rad i u 8 povremenih seoskih ambulanti u opštini Berane i 5 povremenih seoskih ambulanti u opštini Petnjica.

Pregled broja registrovanih pacijenta kod izabranih doktora za odrasle u povremenim seoskim ambulantama dat je u sljedećim tabelama:

OPŠTINA BERANE				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulanta	Br. reg. pacijenata 2017.	Br. reg. pacijenata 2018.	Odnos 2018/2017 u %
1.	Donja Ržanica	442	417	-5,66
2.	Kaludra	56	56	0
3.	Šekular	21	24	+14,29
4.	Vinicka	18	20	+11,11
5.	G.Zaostro i Štitari	117	109	-6,84
6.	Polica	119	121	+1,68
7.	Lubnice	124	122	-1,61
Ukupno:		897	869	-3,12

OPŠTINA PETNJICA				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulanta	Br. reg. pacijenata 2017.	Br. reg. pacijenata 2018.	Odnos 2018/2017 u %
1.	Vrbica	285	295	+3,51
2.	Bor	135	133	-1,48
3.	Savin Bor	170	165	-2,94
4.	Trpezi	374	408	+9,09
5.	Tucanje	178	177	-0,56
Ukupno:		1.142	1.178	+3,15

MATERIJALNI RESURSI

Objekti

Za obavljanje djelatnosti ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane koristi četiri objekta.

U glavnom objektu Doma zdravlja – Lamela „A“, čija je ukupna površina nakon rekonstrukcije uvećana na 2.569,87 m², smještene su ordinacije izabranih doktora za djecu, izabranih doktora za odrasle i većina centara i jedinica za podršku. U Lameli „A“ Doma zdravlja smještena je i Jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, kao i šest stomatoloških ambulanti i dvije zubotehničke laboratorije.

U cilju postizanja energetske efikasnosti Lamele „A“ u okviru projekta „Energetska efikasnost u Crnoj Gori - druga faza“ tokom 2018. godine završena je izrada projektne dokumentacije na nivou revidovanog projekta, izvršen je izbor stručnog nadzora i izbor izvođača radova. Projektom je predviđena zamjena spoljašnje bravarije, izrada termo fasade, postavljanje termo izolacije u potkrovlju objekta, zamjena svjetiljki u radnim prostorijama i instalacija agregatskog postrojenja koje bi tokom nestanka el. energije osim funkcionisanja grijanja, omogućilo rad rashladnih uređaja u kojima se čuvaju vakcine, a naročito kontinuirani rad izabranih doktora.

Iako su tokom poslednjih nekoliko godina u adaptaciju Lamele „A“ uložena značajna finansijska sredstva, u tom objektu potrebno je izvršiti rekonstrukciju podova u prizemlju i prvom spratu, kao i rekonstrukciju krovnog pokrivača, za šta je tokom 2018. godine pripremljena projektna dokumentacija.

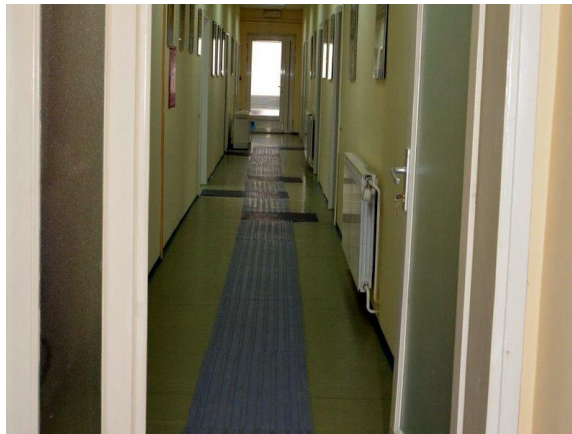
Tokom 2018. godine izrađena je i projektna dokumentacija za uređenje dodatnih 12 parking mjesta ispred Lamele „A“ čime bi se značajno umanjio problem parkiranja vozila korisnika usluga.

U nedavno useljenoj Lameli „B“ Doma zdravlja, ukupne površine 1.114,94 m², smještene su organizacione jedinice: Centar za mentalno zdravlje, Higijensko-epidemiološka služba i Mikrobiološka laboratorija Centra za dijagnostiku koja je regionalnog nivoa i koja je osnova za izvođenje praktične nastave Visoke medicinske škole i Srednje medicinske škole.

U Lamelu „B“ je preseljen i Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i Populaciono savjetovanište i Savjetovanište za mlade Centra za prevenciju.

U objektu Centra za reproduktivno zdravlje, koji se nalazi u krugu Doma zdravlja, u savremeno opremljenom prostoru ukupne površine od 250 m², smještene su ordinacije izabranih doktora za žene i Savjetovanište za reproduktivno zdravlje.

Objekat Zdravstvene stanice Petnjica raspolaže korisnim prostorom ukupne površine od oko 550 m² i u njemu se nalaze: ordinacija izabranog doktora za djecu, dvije ordinacije izabranih doktora za odrasle, biohemijska laboratorija i ultrazvučna dijagnostika Opšte bolnice Berane, kao i apoteka Montefarma.

Da bi objekat ZS Petnjica u potpunosti zadovoljio standarde za pružanje zdravstvenih usluga primarnog nivoa, u jednom dijelu objekta (površine oko 250 m²) potrebno je izvršiti zamjenu krova, izvršiti rekonstrukciju plafona, elektro i vodovodnih instalacija, kao i molersko-farbarske radove na unutrašnjim zidovima u skladu sa ranije urađenim predmjerom i predračunom neophodnih radova, ukupne vrijednosti oko 35.000 eura. U okviru rekonstrukcije objekta predviđene su i mjere prilagođavanja objekta potrebama OSI i lica smanjene pokretljivosti u skladu sa važećim normama, na način što će biti izvršena rekonstrukcija podnih površina (izjednačavanje nivoa poda u svim prostorijama), adaptacija postojećeg sanitarnog čvora i njegovo prilagođavanje potrebama OSI, kao i zamjena unutrašnje bravarije koja će obezbijediti nesmetano kretanje OSI unutar objekta.

Oprema

Tokom februara 2018. godine, kompanija Trebjesa iz Nikšića, za potrebe timova izabranih doktora za djecu i izabranih doktora za odrasle, donirala je dva šestokanalna EKG aparata italijanskog proizvođača Cardioline, ukupne vrijednosti 2.999,18 eura.

Ministarstvo zdravlja u okviru projekta sa Turskom agencijom za međunarodnu saradnju – TIKA, tokom oktobra 2018. godine, realizovalo je donaciju dva šestokanalna EKG aparata za potrebe timova izabranih doktora za djecu i izabranih doktora za odrasle.

Vozila

Krajem 2018. godine za potrebe Jedinice za patronažu, u skladu sa novom koncepcijom rada nabavljeno je novo terensko vozilo marke Dacia Duster 1,5 dci, koje će značajno olakšati pružanje patronažnih usluga na ruralnom području opština Berane i Petnjica.

Dom zdravlja Berane raspolaže sljedećim vozilima:

Red. br.	Marka	Tip/model	Vrsta vozila	Godina proizvodnje
1	Peugeot	Boxer	Sanitetsko -reanimobil	2009
2	Foton	Sanitet	Sanitetsko -renimobil	2016
3	Dacia	Logan 1,5 tdi	Sanitetsko	2010
4	Dacia	Lodgy 1,5 dci	Sanitetsko	2014
5	VAZ Lada	Niva 1,7 4x4	Sanitetsko -terensko	2007
6	Dacia	Duster 1,5 dci 4x4	Putničko - terensko	2016
7	Dacia	Duster 1,5 dci 4x4	Putničko - terensko	2017
8	Dacia	Duster 1,5 dci 4x4	Putničko - terensko	2017
9	Dacia	Duster 1,5 dci	Putničko - terensko	2018
10	VAZ Lada	Niva 1,7 4x4	Putničko - terensko	2004
11	Volkswagen	Jetta 1,9 tdi	Putničko	2008
12	Dacia	Sandero 1,5 dci	Putničko	2012
13	Dacia	Sandero 1,5 dci	Putničko	2015
14	Dacia	Sandero 1,2	Putničko	2016
15	Dacia	Sandero 1,2	Putničko	2016

Iako je tokom proteklih nekoliko godina vozni park značajno osavremenjen novim vozilima, tako da je prosječna starost vozila manja od 5 godina, u narednom periodu zbog velike kilometraže koju vozila svakodnevno prelaze potrebno je izvršiti nabavku jednog sanitetskog i najmanje jednog terenskog vozila.

LJUDSKI RESURSI

Struktura zaposlenih

U Domu zdravlja Berane trenutno radi 121 stalno zaposlenih i 4 zaposlena na određeno vrijeme od čega:

- 34 doktora medicine,
- 10 specijalista zdravstvene njege,
- 10 medicinskih sestara/tehničara sa visokom školom,
- 3 zdravstvenih radnika sa višom stručnom spremom,
- 47 zdravstvenih radnika sa srednjom stručnom spremom,
- 8 nemedicinskih radnika sa visokom stručnom spremom,
- 1 nemedicinski radnik sa višom stručnom spremom,
- 9 nemedicinskih radnika sa srednjom stručnom spremom.

U strukturi stalno zaposlenih dominiraju žene sa 72 %, dok je prosječna starost zaposlenih 47 godina.

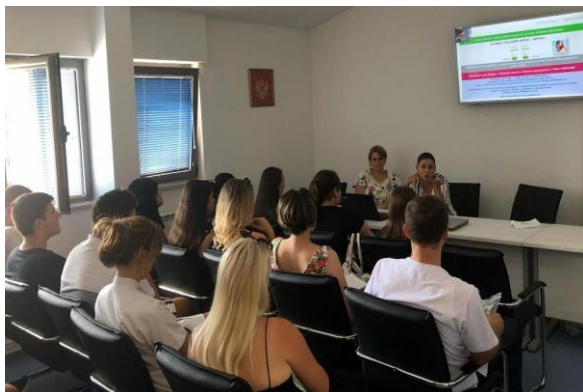
Stručno usavršavanje i naučni rad zaposlenih

Cijeneći da je znanje glavni resurs kojim raspolaže Dom zdravlja, u protekloj godini posebna pažnja usmjerena je na pružanje pomoći i ohrabriranju zaposlenih da se stručno usavršavaju i bave naučnim radom.

Od ukupno 32 doktora medicine, 3 doktora su stekli zvanje primarijusa, 17 doktora su specijalisti, dok se po jedan doktor nalazi na specijalizaciji iz oblasti: pedijatrije, medicine rada, mikrobiologije i ginekologije i akušerstva, porodične medicine, epidemiologije, oftalmologije i interne medicine.

U 2018. godini nijesu dodijeljivane specijalizacije.

Dva doktora medicine su stekla zvanje magistra medicinskih nauka, dok su jedan zdravstveni radnik i jedan zdravstveni saradnik stekli zvanje magistra.

Tokom 2018. godine, 84 zaposlenih Doma zdravlja pohađalo je različite stručne kurseve, 41 su bili polaznici stručnih seminara, 63 zaposlenih je prisustvovalo različitim simpozijumima, 15 je učestvovalo na kongresima, 157 stručnim sastancima, a realizovano je i 12 studijskih posjeta.

U okviru Kontinuirane medicinske edukacije (KME), zaposleni Doma zdravlja u 2018.godini uzeli su učešće na 5 edukativnih skupova sa 37 učesnika, dok je od strane privatnih i farmaceutskih kompanija finansirano učešće na 20 edukacija za ukupno 24 učesnika.

Simpozijum sa međunarodnim učešćem

39. Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije

Po sedmi put, u gotovo 50 godina dugoj istoriji, najstarija medicinska manifestacija u regionu - 39. Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije održan je u Hotelu „Berane“, u Beranama, 12. i 13. oktobra 2018. godine, u organizaciji Društva ljekara sjeverne Crne Gore, Doma zdravlja Berane i Opšte bolnice Berane.

Naučnog skup koji je ove godine okupio 310 učesnika – doktora medicine raznih specijalnosti i kojeg je Ljekarska komora Crne Gore kategorisala kao simpozijum sa međunarodnim učešćem, bio je sjajna prilika za sve učesnike da nastave i prodube dugogodišnja prijateljstva i saradnju, jer se Sabor tradicionalno održava svake godine, naizmjenično u Crnoj Gori: Beranama, Bijelom Polju i Pljevljima, a u Srbiji u Prijepolju, Priboju i Novoj Varoši.

Teme ovogodišnjeg Sabora bile su: Zdravstvena zaštita majke i djeteta i Promocija zdravlja i prevencija bolesti, kao i Slobodne teme.

Tokom dva dana trajanja Sabora, u okviru šest sesija, održano je ukupno devet uvodnih predavanja i 72 usmene prezentacije radova.

Kroz formu elektronskog postera - novine na ovogodišnjem Saboru ljekara, predstavljena su ukupno 93 rada.

U okviru tema Sabora ljekara održana su i sponzorirana predavanja kompanija: Hemofarm, Meditas, Pharmanova, Sandoz i Sindikata doktora medicine Crne Gore, kao i posebno bodovan kurs na temu „Izazovi u liječenju onkoloških pacijenata“ kompanije Hoffman La Roche.

U skladu sa tradicijom, tokom prvog dana Sabora, održan je i Okrugli sto na temu „Sabor ljekara – juče, danas, sutra“, čiji su moderatori bili dr Zuhra Hadrović i dr Budimir Dabetić, direktori zdravstvenih ustanova grada domaćina, tokom kojeg je domaćinstvo narednog jubilarnog 40-og Sabora ljekara predato direktorima Doma zdravlja Priboj i Opšte bolnice Priboj.

Stručno osposobljavanje pripravnika

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane posebnu pažnju posvećuje stručnom osposobljavanju pripravnika sa visokom i srednjom stručnom spremom.

Ustanova je tokom 2018. godine omogućila da 30 mladih kroz zapošljavanje nakon završenih škola i studija, u okviru Programa stručnog osposobljavanja ZZZ CG ili kao volonteri, neposredno u procesu rada, provjere znanja stečena tokom školovanja, inoviraju ih i steknu neophodno radno iskustvo potrebno za polaganje stručnog ispita ili buduće zaposlenje.

Tokom 2018. godine u Domu zdravlja Berane pripravnički staž obavilo je:

- 8 pripravnika sa visokom stručnom spremom u okviru Programa stručnog osposobljavanja ZZZ CG: 5 doktora medicine, pravnik, psiholog i medicinska sestra sa završenom visokom školom;
- 22 pripravnika – volontera sa završenom srednjom medicinskom školom.

Stambene potrebe zaposlenih

U nastojanju da se građanima opštine Berane i Petnjica obezbijedi najveći mogući nivo kvaliteta usluga iz oblasti primarne zdravstvene zaštite, posebnu pažnju treba obratiti na rješavanje stambenih potreba zaposlenih Doma zdravlja, naročito kadrova određenih specijalnosti.

Dom zdravlja Berane nije u mogućnosti da zadovolji izuzetno izražene potrebe za rješavanjem stambenih pitanja svojih zaposlenih, tako da je u budućem periodu, po ovom pitanju, neophodno značajnije angažovanje lokalnih samouprava i resornog ministarstva.

POKAZATELJI BROJA PRUŽENIH USLUGA U 2018. GODINI

Timovi izabranih doktora, centri i jedinice za podršku Doma zdravlja Berane građanima opština Berane i Petnjica, tokom 2018.godine, ukupno su pružili **459.145** usluga iz oblasti primarne zdravstvene zaštite. Programe u savjetovalištima prošlo je **3.714** polaznika.

Na nivou ustanove, u odnosu na prethodnu godinu, tokom 2018. godine došlo je do značajnog povećanja ukupnog broja pruženih usluga za 9,40 %.

Tokom 2018.godine u odnosu na prethodnu, veći broj usluga ostvaren je u organizacionim jedinicama: Savjetovalište za reproduktivno zdravlje (+52,35 %), Centar za plućne bolesti i TBC (+39,34 %), Izabrani doktori za žene (+32,36 %), Mikrobiološka dijagnostika (+28,13%), Centar za smetnja i teškoćama u razvoju (+17,29%), Izabrani doktor za odrasle (+12,51%), Izabrani doktor za djecu (+5,60%), Higijensko-epidemiološka služba (+4,81%) i Centar za mentalno zdravlje (+2,46%).

Manji broj usluga u odnosu na prethodnu godinu ostvaren je u organizacionim jedinicama: Povjerljivo savjetovalište za HIV (-63,11 %), Medicina rada (-24,59 %), Jedinica za fizikalnu terapiju (-15,17%), Jedinica za patronažu (-5,45%), Jedinica za sanitetski prevoz (-2,10%) i Populaciono savjetovalište (-1,92 %).

Prosječno, **svakog dana** tokom 2018.godine, zaposleni Doma zdravlja građanima opština Berane i Petnjica pružili su **1.258 usluga** primarne zdravstvene zaštite.

U slijedećoj tabeli dat je uporedni prikaz broja pruženih usluga tokom 2017. i 2018.godine, kao i njihov procentualni odnos:

Red. br.	Organizaciona jedinica	Pokazatelj	2017. god.	2018. god.	2017/18 u %
1.	Timovi izabranih doktora:				
	Izabrani doktor za odrasle	usluga	195.531	220.020	+12,51
	Izabrani doktor za djecu	usluga	62.789	66.306	-5,60
	Izabrani doktor za žene	usluga	18.201	24.091	+32,36
2.	Centar za plućne bolesti i TBC	usluga	7.310	10.186	+39,34
3.	Centar za mentalno zdravlje	usluga	29.843	30.578	+2,46
4.	Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju	usluga	5.619	6.591	+17,29
5.	Centar za dijagnostiku:				
	Mikrobiološka dijagnostika	usluga	22.317	28.596	+28,13
6.	Centar za prevenciju:				
	Populaciono savjetovalište (Program: Savjetovalište za dijabetes)	polaznik	2.918	2.862	-1,92
	Savjetovalište za mlade (Program: Odvikavanje od pušenja)	polaznik	180	180	0,00

	Savjetovalište za reproduktivno zdravlje (Program: Škola roditeljstva)	polaznik	382	582	+52,35
	Povjerljivo savjetovalište za HIV	savjetov. /test	244	90	-63,11
	Higijensko-epidemiološka služba	usluga	16.881	17.694	+4,81
7.	Jedinica za patronažu	usluga	28.175	26.637	-5,45
8.	Jedinica za fizikalnu terapiju	usluga	27.043	22.938	-15,17
9.	Jedinica za sanitetski prevoz	pacijent	476	466	-2,10
10.	Medicina rada	ljek.uvjer.	1.761	1.328	-24,59
	UKUPNO:		419.670	459.145	+9,40

PREVENTIVNI PROGRAMI

Preventivni pregledi izabranih doktora

Na nivou Ustanove tokom 2018. godine ukupno je ostvareno 17.666 preventivnih pregleda, odnosno 13,68 odsto više od planiranog.

Pregled broja pruženih preventivnih usluga po organizacionim jedinicama dat je sljedećoj tabeli:

Godišnji preventivni pregledi za 2018.god.				
Organizaciona jedinica	planirano	ostvareno	procenat (%)	napomena
Izabrani doktori za odrasle	8.537	4.598	53,86	
Izabrani doktori za djecu	5.131	9.695	188,95	
Izabrani doktori za žene	1.872	3.373	180,18	nedostaje ginekolog
Ukupno:	15.540	17.666	113,68	

Savjetovalište za imunizaciju

Obaveznu imunizaciju stanovništva od zaraznih bolesti Dom zdravlja Berane sprovodi u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore.

Tokom 2018.godine, *Pentaxim* vakcinom vakcinisano je 226 obaveznika ili 78,47 % od ukupnog broja djece za određeni uzrast, kao i 172 obaveznika ili 59,72 % vakcinom za *Hepatitis B*.

Vakcinom *MMR* (protiv malih boginja, zaušaka i rubeole) vakcinisano je 69 obaveznika ili 23,96 % od ukupnog broja djece (288) za određeni uzrast.

U aprilu 2018. godine, obavljani su preventivni pregledi predškolskog uzrasta i vakcinisano je 213 obaveznika ili 76,61 % od ukupnog broja djece (278).

Decembra 2018. godine obavljeni su preventivni pregledi završnih razreda osnovnih škola, kada je vakcinisano 255 obaveznika ili 74,13 % od ukupnog broja djece (344).

Vakcinacija završnih razreda srednjih škola, obavljena je u martu 2018. godine, kada je vakcinisano 374 učenika ili 91% od ukupnog broja obveznika 409.

Sprovedene su i vanredne aktivnosti na vakcinaciji stanovnika romskih naselja Talum, koje je posjećeno deset puta i naselja Riversajd, koje je posjećeno devet puta. Prilikom posjeta, djeca su vakcinisana prema kalendaru obaveznih imunizacija i prema epidemiološkoj indikaciji (vakcinom za *Hepatitis A* vakcinisano je 27 djece). Tokom posjeta obavljen je i zdravstveno-vaspitni rad sa majkama.

Ciljani obuhvat imunizacije od 95 % za vakcine predviđene Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti nije postignut zbog nedostatka specijalističkog kadra, velike migracije stanovništva i uticaja antivakcinalnog lobija.

Skrining raka debelog crijeva

Program koji su u drugoj polovini 2018. godine realizovali timovi izabranih doktora uključivao je pretraživanje (tzv. skrining) ciljne grupe od 2.348 osoba životne dobi od 50 do 74 godine, testom na prisustvo nevidljive krvi u stolici koji predstavlja najjednostavniju metodu brzog otkrivanja bolesti u izlječivoj fazi.

Program se odvija u dva ciklusa, prvog od 01.06. do 31.12.2018.god. i drugog od 01.01. do 31.05.2019.god.

Skrining CRC za period od 01.06. do 31.12.2018. god.						
U grupi	Pozvano	Odazvalo se	Dobio/la kit	Vratio/la kit	Kit poslat u IJZCG	Vraćen rezultat
2.348	1.254	686	571	485	484	476
procenat	53,02 %	54,70 %	83,24 %	84,94 %	99,80 %	98,35 %

Tokom prvog ciklusa od ukupno pozvanih 2.348 osoba na skrining raka debelog crijeva, 54,70 % osoba odazvalo se na pregled, što ukazuje na realitvno nedovoljnu zainteresovanost građana za preventivne preglede.

PROGRAM SMANJENJA ŠTETE ZAVISNIKA OD OPIJATA

U Centru za mentalno zdravlje Doma zdravlja Berane u 2018. godini nastavljen je Program metadonske supstitucione terapije i Program buprenorfinske supstitucione terapije sa ciljem smanjenje štete kod intravenskih korisnika droga koji se u Ustanovi uspješno sprovodi od 30.06.2011.godine (*Metadon*) i od 09.05.2017. (*Buprenorfin*) i kroz koji je ukupno prošlo 61 korisnik (*Metadon*) i 49 korisnika (*Buprenorfin*).

Tokom 2018. godine u Program supstitucije *Metadonom* uključeno je 14 korisnika, dok je u program liječenja opijatske zavisnosti *Buprenorfinom* uključeno 25 korisnika.

NASILJE U PORODICI

U okviru primjene Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici Centar za mentalno zdravlje pruža usluge psihosocijalnog tretmana za žrtve nasilja, djecu svjedoke porodičnog nasilja, kao i nasilnike.

Predstavnici Doma zdravlja aktivno učestuju u radu Multidisciplinarnog tima u Centru za socijalni rad.

Tokom 2018.godine u psihosocijalni tretman uključeno je 20 osoba (12 žena i 8 muškaraca).

Po malogu Suda za prekršaje nije bilo izrečenih mjera obaveznog psihosocijalnog tretmana.

U dogovoru sa službama socijalne zaštite i vaspitno-obrazovnim ustanovama organizovano je pružanje podrške za djecu žrtve nasilja, dok na inicijativu školskih psihologa i pedagoga, psiholog naše ustanove sprovodi tretmane sa djecom koja su učestovala u vršnjačkom nasilju.

KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Komisija za kontrolu kvaliteta rada u Domu zdravlja Berane, održavanjem sjednica jednom mjesečno, tokom 2018.godine kontinuirano je pratila parametre za unaprijeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite u svim organizacionim jedinicama.

Osim redovnih aktivnosti, Komisija je tokom 2018.godine, obavila 15 provjera izdatih izvještaja o privremenoj spriječenosti za rad, devet kontrola primjene uputstava o centralnom zakazivanju specijalističkih pregleda, dvije provjere propisivanja lijeka i razmotrila je četiri prigovora Zaštitniku prava pacijenata.

Komisija za kontrolu kvaliteta rada pratila je edukaciju i stručno usavršavanje radnika i dala prijedlog da se ista nastavi u skladu sa Planom kontinuirane medicinske edukacije.

U saradnji sa Timom za praćenje, sprječavanje i suzbijanje intrahospitalnih infekcija u ZU Dom zdravlja Berane, Komisija je izvršila kontrolu dostavljenih mikrobioloških izvještaja o sterilnosti radnih površina, medicinske opreme i ruku zaposlenih.

Komisija za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite u Domu zdravlja Berane tokom 2018. godine menadžmentu Ustanove dala je preporuke:

- da se izabrani doktori strogo pridržavaju nacionalnih vodiča koji su do sada publikovani,
- da se nastavi zdravstveno vaspitni rad u osnovnim i srednjim školama,
- da se unaprijede komunikacijske vještine zdravstvenih radnika sa pacijentima,
- da omogući što bolju edukaciju zdravstvenih radnika,
- da se pacijenti dodatno informišu o radu zaštitnika prava pacijenata.
- da se pacijenti dodatno informišu o centralnom zakazivanju specijalističkih pregleda.

O svom radu Komisija je redovno dostavljala mjesečni izvještaj direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

PRAVA PACIJENATA

Prateći kako pacijenti ostvaruju prava na zdravstvene usluge primarnog nivoa, zaštitnik prava pacijenata Doma zdravlja, tokom 2018.godine evidentirao je 31 prigovora (u prethodnoj godini evidentirano 16 prigovora), od čega su se na kvalitet usluge odnosila 2, na postupak zdravstvenog radnika 9, nedostatak lijekova 4, dok se 16 prigovora nijesu mogli svrstati u pomenute kategorije. Svi prigovori su riješeni u okviru Ustanove u rokovima kraćim od propisanih i nije bilo žalbi Zdravstveno-sanitarnoj inspekciji.

Značajan broj prigovora odnosio na postupak zdravstvenih radnika, odnosno na kvalitet usluge, što ukazuje da je u narednom periodu potrebno da Komisija za kontrolu kvaliteta ukaže i predloži način unapređenja usluga.

U toku 2018. godine u Domu zdravlja Berane pruženo je **459.145** usluga, pa je broj prigovora u odnosu na broj ostvarenih usluga zanemarljiv i iznosi 0,0067 %.

O svom radu Zaštitnik prava pacijenata redovno je dostavljao izvještaje direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

STRUKTURA OBOLJENJA, STANJA I POVREDA STANOVNIŠTVA OPŠTINA BERANE I PETNJICA U 2018.GODINI

Struktura oboljenja, stanja i povreda stanovništva opština Berane i Petnjica po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10) u 2018. godini, dobijena analizom prvih pregleda, slična je strukturi oboljenja, stanja i povreda u prethodnim godinama. Dominiraju najčešćih pet grupa oboljenja: bolesti sistema za disanje (grupa 10), bolesti sistema krvotoka (grupa 9), bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (grupa 13), bolesti mokraćno-polnog sistema (grupa 14) i bolesti žlijezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (grupa 4).

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (GRUPA BOLESTI/ Najčešća bolest)	Šifra MKB-10	Broj oboljenja u 2017.	Broj oboljenja u 2018.
Grupa 1	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	1.688	1.789
Grupa 2	TUMORI	C00-C48	827	991

Grupa 3	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	682	917
Grupa 4	BOLESTI ŽLIJEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	3.559	4.001
Grupa 5	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	360	444
Grupa 6	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	1.108	1.388
Grupa 7	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H99	2.726	3.915
Grupa 8	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	918	1.207
Grupa 9	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	8.688	10.381
Grupa 10	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	21.635	24.468
Grupa 11	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	2.569	3.397
Grupa 12	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2.255	2.765
Grupa 13	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	5.896	6.685
Grupa 14	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	4.096	4.578
Grupa 15	TRUDNOĆA RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	534	471
Grupa 16	STANJE U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P99	18	8
Grupa 17	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	54	67
Grupa 18	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI, KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8.617	9.354
Grupa 19	POVREDE, TROVANJA I POSLJEDICE DJELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-S98	2.085	2.420
Grupa 21	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAV. STANJE I KONTAKT SA ZDRAVST. SLUŽBOM	Z00-Z99	9.108	9.758
Grupa 1-21	UKUPNO:	A00-T98 Z00-Z99	77.423	89.004

SARADNJA SA LOKALNOM SAMOUPRAVOM

Tokom 2018. godine Dom zdravlja Berane ostvario je korektnu saradnju sa organima lokalne samouprave Berana i Petnjice.

Sa predstavnicima lokalnih uprava održan je niz sastanaka na teme:

- postizanja energetske efikasnosti objekata Doma zdravlja;
- obezbjeđivanje uslova za funkcionisanje povremenih seoskih ambulanti i saradnja sa savjetima mjesnih zajednica;
- povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite građanima Petnjice.

Kao prilike za nastavak saradnje lokalnih uprava i Doma zdravlja u narednom periodu vidimo:

- nastavak saradnje Opštinske kancelarije za prevenciju narkomanije i Centra za prevenciju Doma zdravlja,
- mogućnost zajedničkih aktivnosti na sprovođenju Lokalnog plana akcije za djecu i Lokalnog plana akcije za mlade u djelovima koji se odnose na zdravlje te populacije,
- aktivnostima na rekonstrukciji i opremanju povremenih seoskih ambulanti, kao preduslova za dostupnost zdravstvene zaštite ruralnim područjima opštine,
- aktivnostima na održavanju kvaliteta zdravstvene zaštite u ruralnom području koji karakteriše mala gustina naseljenosti, kroz iznalaženje mogućnosti finansiranja rada patronažnih sestara – tehničara.

FINANSIRANJE USTANOVE

Tokom budžetske 2018.godine, Dom zdravlja Berane ostvario je ukupne primitke u iznosu od 2.276.158 eura i imao ukupne izdatke u iznosu od 2.163.581 eura.

Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore fakturisano je usluga u ukupnom iznosu od 2.090.060 eura, od čega je po tom osnovu Domu zdravlja Berane uplaćen avans u iznosu od 1.964.056 eura. Po osnovu fakturiranih usluga Ustanova od FZOCC još uvijek potražuje 126.004 eura.

Ostali prihodi Doma zdravlja Berane u 2018. godini iznosili su 168.938 eura.

Glavni dio rashoda u 2018. godini činili su: bruto plate zaposlenih u iznosu od 1.419.602, ostala lična primanja zaposlenih 21.299 eura, rashodi za lijekove 297.602 eura, rashodi za ostale materijale 66.037 eura, rashodi za energente 125.914 eura, rashodi za usluge 46.564 eura, rashodi za tekuće održavanje 3.620 eura, ostali izdaci 105.309 eura i kapitalni izdaci 43.407 eura.

Finansijsku 2018. godinu Dom zdravlja završio je sa 30.891,97 eura neizmirenih obaveza, od čega se 10.401,34 eura odnose na račune za decembar 2018.godine koji dospijevaju na naplatu nakon 31.12.2018.god:

- Jugopetrol Kotor za motorno gorivo i lož ulje - 2.880,40 eura,
- Elektroprivreda CG - 4.813,41 eura,
- JP Vodovod i kanalizacija Berane - 536,27 eura,
- Telekom Podgorica - 590,04 eura,
- Farma lab - 1.370,40 eura,
- ostale obaveze u iznosu od 207,63 eura.

Ostatak neizmirenih obaveza u iznosu od 20.490,63 eura odnosi se na kapitalne izdatke koji dospijevaju na naplatu u kvartalnim ratama do 2022.godine.

Broj: 01 – 21/2
Berane, 18.01.2019.god.

DIREKTORKA
Dr. Zehra Hadrović

